第一课

现代汉语语法特点概述

1. ภาษาจีนจะสร้างประโยคโดยการเรียงคำตามลำดับเหตุการณ์เหมือนภาษาไทย

- 我 来 了 他 就 回家。
  ฉัน มา แล้ว เขา ก็ กลับบ้าน

- 姐姐 做 菜 好吃 吗?
  พี่สาว ทำ กับข้าว อร่อยไหม

- 请 你 出去 叫 她 快 进来 开会。
  เชิญ คุณ ออกไป เรียก หล่อน (ให้)รีบ เข้ามา ประชุม

- ถึงแม้ประโยคเหล่านี้จะใช้คำกริยาและคำคุณศัพท์หลายคำ และยังมีโครงสร้างประโยคที่ซับซ้อน แต่การเรียงลำดับคำเหมือนกับภาษาไทย

2. ไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำ

- (1) คำกริยาจะไม่เปลี่ยนแปลงรูปคำตามกาล (Tense) บุรุษสรรพนาม เพศ หรือจำนวนเอกพจน์หรือพหูพจน์

- 昨天去 ไปเมื่อวาน 今天去 ไปวันนี้

  went yesterday go today

  明天去 ไปพรุ่งนี้ 去过 เคยไป

  will go tomorrow have been to…

  我去 ฉันไป 他去 เขาไป

  I go He goes

- (2) คำกริยา คำคุณศัพท์ บุรุษสรรพนาม ฯลฯ ไม่เปลี่ยนแปลงรูปคำตามหน้าที่ทางไวยากรณ์

- คำกริยา:
  我学习中文。 ฉันเรียนภาษาจีน
  I study Chinese. (บทกริยา)
  学习很重要。 การเรียนสำคัญมาก (บทประธาน)
  Studying is very important.
  我爱学习。 ฉันรักการเรียน (บทกรรม)
  I love studying.

- ในภาษาไทยคำกริยาที่ใช้เป็นบทประธานหรือบทกรรม ต้องเติมคำว่า "การ" หรือ "ความ"เพื่อทำเป็คำนาม แต่ภาษาจีนไม่ต้อง ใช้ได้เลย

- คำคุณศัพท์:

- 她很美。 หล่อนสวยมาก
  She is so beautiful. (บทกริยา)
  她的美无人可比。 ความสวยของหล่อนไม่มีใครเทียบได้
  Her beauty is incomparable. (บทประธาน)
  她爱美。 หล่อนรักความสวยความงาม
  She loves beauty. (บทกรรม)

- (3)คำนามไม่เปลี่ยนแปลงรูปคำตามเอกพจน์หรือพหูพจน์

一个人	คนหนึ่งคน	one person
许多人	คนจำนวนมาก	many people
一只狗	หมาหนึ่งตัว	a dog
两只狗	หมาสองตัว	two dogs

- 3. การลำดับคำ การใช้คำกริยาวิเศษณ์ คำบพบท คำเสริม ฯลฯ ส่งผลให้ความหมายหมายต่างกัน

- 拿来 เอามา　　来拿　มาเอา

  很不好　ไม่ดีมากๆ แย่มาก　　不很好　ไม่ดีมาก พอใช้

  不怕辣　ไม่กลัวเผ็ด　　辣不怕　เผ็ดไม่กลัว　　怕不辣　กลัวไม่เผ็ด

  买东西　ซื้อของ　　买的东西　ของที่ซื้อ

- 4. มีลักษณนามเป็นจำนวนมาก ทุกอย่างมีลักษณนามของตนเอง

- 一辆车 两条鱼 三头象 几棵树?
  รถ 1 คัน ปลา 2 ตัว ช้าง 3 เชือก ต้นไม้กี่ต้น

- 那笔钱 这场雨 哪座楼? 上次机会
  เงินก้อนนั้น ฝนตกรอบนี้ ตึกหลังไหน โอกาสครั้งที่แล้ว

5. การเลือกใช้คำพยางค์เดี่ยวหรือพยางค์คู่

- การเลือกใช้คำพยางค์เดี่ยวหรือพยางค์คู่มีอิทธิพลต่อการสร้างคำหรือวลีสูง ตามปกติในภาษาจีนจะนิยมใช้คำหรือวลีพยางค์คู่ (2 พยางค์ หรือ 4 พยางค์) และหลีกเลี่ยงคำ 3 พยางค์ เช่น คำว่า 泰国, 中国, 美国 ล้วนเป็นชื่อสองพยางค์ และมีคำว่า 国 เป็นส่วนประกอบ แต่ 越南, 印度 จะไม่ใช้คำว่า 国 ต่อท้าย เพราะจะทำให้กลายเป็นชื่อ 3 พยางค์

- การประกบคู่คำเพื่อทำเป็นวลี มักใช้คำพยางค์คู่กับคำพยางค์คู่ เมื่อรวมแล้วจะกลายเป็นวลี 4 พยางค์

6. การลงเสียงหนัก-เบา การเว้นจังหวะพูด ทำนองเสียงหรือความเร็วในการพูด

- การลงเสียงหนัก-เบา การเว้นจังหวะพูด ทำนองเสียงหรือความเร็วในการพูด มีความสัมพันธ์กับไวยากรณ์และความหมาย เช่น
- 他不知道这件事。 (ทำนองเสียงลง) เขาไม่รู้เรื่องนี้
  他不知道这件事? (ทำนองเสียงขึ้น) เขาไม่รู้เรื่องนี้หรือ
- 车都准备好了。 (都ลงเสียงหนัก) รถเตรียมพร้อมหมดทุกคันแล้ว
  车 • 都准备好了。 (都ลงเสียงเบา) แม้แต่รถก็เตรียมพร้อมแล้ว

7. หลักไวยากรณ์สัมพันธ์กับตรรกะ

- หลักไวยากรณ์สัมพันธ์กับตรรกะ กล่าวคือ การจับคู่คำบางคำว่าจะรวมอยู่ในประโยคเดียวกันได้หรือไม่ ต้องตัดสินตามตรรกะ เช่น

- 这些年我一直 都 在想你。
  หลายปีมานี้ฉัน (กำลัง) คิดถึงคุณ (อยู่) ตลอดเวลา (ทั้งหมด)

- ในประโยคนี้ ความหมายของ 一直, 都, 在 เข้ากันได้ตามตรรกะ กล่าวคือ คิดถึงในช่วงตลอดเวลาทั้งหมด จึงใช้ 都 ได้ (จะละไปก็ได้) และตลอดช่วงเวลานั้นๆอยู่ในภาวะ “กำลังคิดถึง” จึงต้องใช้ 在

8.ตำแหน่งของส่วนขยาย

- ในภาษาจีนส่วนขยายต้องอยู่ข้างหน้าของส่วนที่ถูกขยายเสมอ ไม่ว่าจะเป็นคำ วลี หรือ ประโยค ซึ่งตรงกันข้ามกับภาษาไทย

- (1)ขยายคำนาม

汉 语	好 人	飞 机	英文 课
ภาษาจีน	คนดี	เครื่องบิน	วิชาภาษาอังกฤษ

- (2)ขยายคำกริยา

  很 喜欢　　常 去那里　　明天 来北京

  ชอบมาก　　ไปที่นั่นบ่อย　　มาปักกิ่งพรุ่งนี้

- 在家跟她一起　看电视

  ดูทีวีด้วยกันกับหล่อนที่บ้าน

- 3) **ขยายคำคุณศัพท์**

  不 高　　非常 美丽

  ไม่สูง　สวยงามมากๆ

  比那个 便宜　　对别人 很好

  ถูกกว่าอันนั้น　　ดีต่อผู้อื่นมาก

语素及构词法

- หน่วยทางไวยากรณ์ของภาษาจีนมี 4 หน่วยดังนี้
- หน่วยคำ （语素）> คำ（词） > วลี（短语） > ประโยค（句子）

- 1. หน่วยคำ （语素）
- หน่วยคำคือหน่วยที่เล็กที่สุดในการสร้างคำ เกิดจากส่วนผสมที่เล็กที่สุดของเสียงและความหมาย
- หน่วยคำบางอันมีความหมายสมบูรณ์ในตัวเอง สามารถใช้เป็นคำศัพท์ได้โดยลำพัง และมีฐานะเป็นคำ เช่น 人，天，走，白，好 เป็นต้น ในขณะเดียวกันหน่วยกับอีกส่วนหนึ่งไม่มีความหมายสมบูรณ์ในตัวเอง จึงไม่สามารถแยกใช้เป็นคำศัพท์ตามลำพังได้ และมีฐานะเป็นแค่หน่วยคำ เช่น 们，者，样，员 เป็นต้น หน่วยคำเหล่านี้จะกลายเป็นคำได้ก็ต่อเมื่อผสมกับหน่วยคำอื่นจนมีความหมายชัดเจนสมบูรณ์แล้วเท่านั้น

- หน่วยคำในภาษาจีนใช้หน่วยคำพยางค์เดี่ยวเป็นหลัก โดยหน่วยคำหนึ่งหน่วยจะเท่ากับตัวอักษรจีน 1 ตัว ส่วนหน่วยคำสองพยางค์ขึ้นไปล้วนมาจากคำพยางค์คู่พ้องเสียง（连绵词）ในภาษาจีนโบราณ คำทับศัพท์ หรือคำเลียนเสียง ซึ่งมีจำนวนไม่มาก เช่น 葡萄，蜘蛛，咖啡，巧克力，咕嘟 เป็นต้น หน่วยคำเหล่านี้มีฐานะเป็นคำ แต่บางคำถ้าแยกพยางค์แล้วจะไม่มีความหมาย เช่น 葡，萄，咖，啡

- 2. คำเดี่ยวและคำผสม （单纯词及合成词）
- คำแบ่งเป็นสองประเภท คือ คำเดี่ยว（单纯词）และคำผสม（合成词）
- **คำเดี่ยว** คือ คำที่สร้างจากหน่วยคำ 1 หน่วยที่มีความหมายชัดเจนสมบูรณ์ หน่วยคำส่วนใหญ่ในภาษาจีนมักมี 1 พยางค์ ดังนั้น คำเดี่ยวในภาษาจีนมักเป็นพยางค์เดี่ยว เช่น

树上有一只鸟。	孩子们都长得非常可爱。
บนต้นไม้มีนกตัวหนึ่ง	พวกเด็กๆหน้าตาน่ารักมากทุกคน

- **คำผสม** คือ คำที่สร้างจากหน่วยคำอย่างน้อย 2 หน่วยขึ้นไปผสมกัน เช่น

中文	学生	可爱
ภาษาจีน	นักเรียน	น่ารัก
孩子	开始	谈话
เด็ก	นักเรียน	พูดคุย

- นอกจากนี้ ยังมีคำผสมที่ประกอบด้วยหน่วยคำ 3 หน่วย หรือมากกว่า เช่น

火车站	电冰箱	化妆品
สถานีรถไฟ	ตู้เย็น	เครื่องสำอาง

超市市场	百货大楼
ซูเปอร์มาร์เก็ต	ห้างสรรพสินค้า

- บางครั้งคำเดี่ยว 2 คำที่ใช้ติดกันอาจมีรูปเหมือนคำผสม 1 คำ แต่จะมีความหมายแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ต้องอาศัยบริบทในการจำแนก เช่น

  才 (ถึงจะ, จึง) + 能 (สามารถ) vs. 才能 (ความสามารถ)
  只有刻苦学习，才 能精通中文。
  มีแต่เรียนอย่างขยันหมั่นเพียร <u>จึงจะ</u>สามารถรู้ภาษาจีนอย่างแตกฉานได้
  他在这里得到了施展才能的机会。
  เขาได้รับโอกาสแสดง<u>ความสามารถ</u>ในที่นี่

- 3. วิธีสร้างคำ（构词法）
  วิธีสร้างคำผสมมี 7 วิธี ดังนี้

- (1) **วิธีคู่ขนาน** （并列式）
  การรวมคำ 2 คำแบบคู่ขนาน แบ่งออกเป็น 3 ประเภท

- คู่ขนานแบบคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน

语言 (ภาษา: คำพูด + คำพูด)　　朋友 (เพื่อน: เพื่อน + เพื่อน)

休息 (พักผ่อน : พัก + หายใจ)　　完成 (สำเร็จ: จบ + สำเร็จ)

- - คู่ขนานแบบคำที่มีความหมายตรงกันข้ามหรือสัมพันธ์กัน
  开关 (สวิตช์: เปิด + ปิด)
  买卖 (การค้าขาย: ซื้อ + ขาย)
  兄弟 (พี่น้อง: พี่ชาย + น้องชาย)
  书本 (ตำรา: หนังสือ + สมุด)

  - คู่ขนานแบบคำที่มีสถานะเท่าเทียมกัน
  冷静 (ใจเย็น: เย็น + เงียบ)
  高大 (สูงใหญ่: สูง + ใหญ่)
  风景 (ทิวทัศน์: ลม + ทิวทัศน์)
  血汗 (น้ำพักน้ำแรง: เลือด + เหงื่อ)

- (2) **วิธีขยาย-ถูกขยาย** （偏正）

แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

- ใช้คำนามเป็นคำหลัก

คำนาม + คำนาม เช่น	火山，手表，马车
คำคุณศัพท์ + คำนาม เช่น	白菜，黑人，广场
คำกริยา + คำนาม เช่น	用法，飞机，笑话
คำบอกจำนวน + คำนาม เช่น	一边，一辈子，三军

- - ใช้คำกริยาเป็นคำหลัก
  คำนาม + คำกริยา เช่น 瓜分，旁观，光临
  คำคุณศัพท์ + คำกริยา เช่น 微笑，难过，重视
  คำกริยาวิเศษณ์ + คำกริยา เช่น 常见，再见，胡说
  คำกริยา + คำกริยา เช่น 合作，照办，代理

- - ใช้คำคุณศัพท์เป็นคำหลัก
  คำนาม + คำคุณศัพท์ เช่น 雪白，体重，笔直
  คำกริยา + คำคุณศัพท์ เช่น 透明，滚圆，喷香

- (3) **วิธีกริยา-กรรม** （动宾式）

  คำกริยา + คำนาม เช่น 生气，起床，发财

  คำกริยา + คำคุณศัพท์ เช่น 看轻，发麻，吃香

  คำกริยา + คำกริยา เช่น 接生，失眠，受骗

- (4) **วิธีประธาน-กริยา** （主谓式）

  คำนาม + คำกริยา เช่น 人造，地震，国营

  คำนาม + คำคุณศัพท์ เช่น 年轻，眼红，嘴甜

- (5) **วิธีกริยา-ส่วนเสริม**（动补式）
  คำแรกคือกริยา คำที่สองบอกผล
  คำกริยา + คำกริยา เช่น　　看见，睡着，超过
  คำกริยา + คำคุณศัพท์ เช่น　　扩大，提高，说明

- (6) **วิธีซ้ำคำ**（叠合式）
  爸爸　　奶奶　　星星　　明明

- (7) **วิธีต่อเติม**（附加式）
  การใช้รากศัพท์ผสมกับคำอุปสรรค（前缀）หรือคำปัจจัย（后缀）
  - คำอุปสรรค + รากศัพท์
  阿 + รากศัพท์ เช่น　阿姨，阿哥，阿婆
  初 + รากศัพท์ เช่น　初一，初十
  老 + รากศัพท์ เช่น　老师，老虎，老百姓
  - รากศัพท์ + คำปัจจัย
  รากศัพท์ + 子 เช่น　桌子，杯子，胖子
  รากศัพท์ + 巴 เช่น　泥巴，嘴巴，尾巴
  รากศัพท์ + 然 เช่น　忽然，显然，偶然

再见👋!